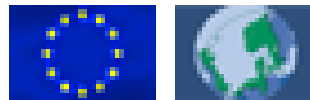

Til organisationerne

Vand- og naturområdet
J.nr. aal-209-00007
Ref. rospo/donlu
Den 21. januar 2008

Lindenberg Ådal, SPARC-projektet

Referat fra møde med interesseorganisationerne, 13. december 2007 på Miljøcenter Aalborg

Deltagende organisationer:

Sammenslutningen af lodsejere (Poul Erik Kristensen)
Nordjysk Lystfiskeriforening (Søren Brogaard og Karsten Jensen)
Støvring Lystfiskeriforening (Michael Amstrup)
Sammenslutningen af Sports- og Lystfiskeriforeninger ved Lindenberg Å
(Per Schaap)
Danmarks Naturfredningsforening – Aalborg afdeling (Laurits Krogh)
Hobro-Aalborg Landboforening (Hans Christian Lydixen)
Nordjysk Familielandbrug (Emborg Svendsen)
Friluftsrådet (Thyge Steffensen)
Danmarks Jægerforbund (Lars Guldhammer)

Deltagende myndigheder:

Miljøcenter Aalborg (Roar Poulsen)
Aalborg Kommune (Gustav Schaarup, Michael Eilertsen, Peter Munk
Andersen)
Rebild Kommune (John Mønsted Jensen)

DAGSORDEN:

1. Velkomst, Roar Poulsen, Miljøcenter Aalborg
2. Hittidige aktiviteter, Gustav Schaarup, Aalborg Kommune
3. Vandstandsforhold, Poul Erik Kristensen, Sammenslutningen af lodsejere
4. Resultater og forslag til opfølgning, Gustav Schaarup, Aalborg Kommune
5. Videre arbejde, Gustav Schaarup, Aalborg Kommune
6. Eventuelt

Ad 1)

Præsentation af deltagere. Roar Poulsen opridsede herefter kort SPARC-projektet

Ad 2)

Dette møde er det andet med interesseorganisationerne. Det første blev afholdt i maj 2007. Sammen med kontakten til lodsejerne er det starten på dialogen om implementering af NATURA 2000 og vandrammedirektiv. Dialogen med lodsejere og brugere i Lindenberg Ådal herom gennemføres med EU-midler (SPARC).

Formålet med dette møde er foruden afrapportering af hidtidigt projektforløb at få afklaret interesseorganisationernes rolle i det videre arbejde.

Hidtidige aktiviteter indenfor SPARC-projektet i Lindenberg Ådal:

Aktiviteterne har handlet om udvikling af metoder til dialog med mange lodsejere om, hvordan ådalens natur kan drives i overensstemmelse med direktiverne. De konkrete aktiviteter i SPARC-projektet i ådalen har været:

- Udarbejdelse og udsendelse af en pjece til samtlige lodsejere. Pjecen opridsede problemstillingerne, der skal løses i ådalen.
- Der er afholdt tre naturture i området i august. Alle turene var velbesøgte. Deltagerne repræsenterede den ønskede målgruppe. Diskussionen var god og åben. Hovedemnerne var græsningsdrift og forudsætninger herfor, ikke mindst vandløbsvedligeholdelse.
- Med konsulentbistand fra Orbicon er der afholdt fire gruppeinterviews med lodsejere i delområder af ådalen. Møderne var noget forskellige, men generelt med pæn deltagelse og god og åben diskussion om naturtilstand, vandløbsvedligeholdelse og mulighed for afgræsning i ådalen. Der fremkom mange konkrete forslag til aktiviteter i området.
- Gruppeinterviewene er af Orbicon opsummeret i en rapport.
- Endelig er oprettet en hjemmeside www.sparc-projektet.dk med projektoplysninger og referater fra møder og naturture.

Ad 3)

Sammenslutningen af lodsejere, ved Poul Erik Kristensen kritiserede sen udsendelse af dagsorden for mødet og dermed ringe mulighed for forberedelse. Han ønskede optaget dette punkt med lodsejersynspunkter på tilstand af vandløb og ådal, bl.a.:

- lodsejerne efterlyser mere samarbejdsvilje fra myndighederne
- vandstandsforhold er blevet fremført på møder og naturture
- vandstanden er gennemsnitligt 30 cm højere end for år tilbage
- den stigende vandstand er dokumenteret i rapporter om Komdrup Kær og iltforholdene i åen

- målsætningerne for vandløbet kan ikke opfyldes. Myndighederne tager ikke dette forhold alvorligt
- myndighederne tager ikke iltforholdene i åen alvorligt. Havørrederne går ikke så langt op i vandløbet som tidligere
- våde enge er ikke det samme som oversvømmede enge

Gustav Schaarup: Lodsejerne tages alvorligt. Regulativet er et kompromis, der sætter rammer for hvad der er muligt.

Michael Eilertsen: Aalborg Kommune anerkender, at der er behov for dialog og flere undersøgelser af forholdene i Lindenberg Å. Input fra dette forum er velkomne. Regulativet skal revideres, men står ikke lige for tur. Det er ønskeligt at kende handlingsplaner jf. miljømålsloven før udarbejdelse af nyt regulativ.

Ad 4)

Miljøcenteret og kommunerne er tilfredse med den valgte fremgangsmåde for dialog med lodsejere og brugere om sikring af ådalens natur. Der tegner sig en vision om et mosaiklandskab, hvor temaerne er afgræsning, vandløbspleje og realisering af konkret fremkomne forslag.

Fra lodsejerinterviews og naturture er der konkrete forslag om:

- Græsningslaug i Gerding
- Forbedret pleje og formidling af Egholm ruin
- Naturgenopretning af kilde ved Skindbjerglund
- Forbedret adgang og formidling af Blåhøl kilde
- Genoptagelse af græsning af overdrev i Borredal
- Pleje af Storbjerg mellem Støvring og Volsted
- Forbedring af forhold omkring Hærvejsruten

Det aftales endvidere, at Hobro-Aalborg landboforening og Rebild Kommune drøfter demonstrationsprojekt, seminar om afgræsning eller anden formidling, der kan understøtte afgræsning i ådalen.

Arbejdsgruppe og notat om tilstand og vedligeholdelse af Lindenberg Å

I processen er fremkommet mange spørgsmål og postulater om tilstand og vedligeholdelse af Lindenberg Å. En del spørgsmål kan besvares ud fra eksisterende viden. Andre spørgsmål eller postulater kræver supplerende undersøgelser.

Miljøcenteret og kommunerne foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe med lokale repræsentanter. Arbejdsgruppen skal afdække hvilke fakta om tilstand og vedligeholdelse af Lindenberg Å, der er enighed om og hvilke der skal undersøges nærmere. Målet er at skabe fælles forståelse af fakta og forudsætninger i ådalen, så en konstruktiv diskussion om ådalens fremtid er mulig. Det foreslås, at Bjarne Moeslund fra Orbicon hyres som tovholder for arbejdsgruppen.

Spørgsmål og udsagn om Lindenberg Å opsamlet under SPARC-processen er opsummeret i Orbicon-rapport fra lodsejerinterviews samt Aalborg Kommunes notat af 13. november 2007 om status og mål for vedligeholdelsen af Lindenberg Å (begge dele blev udleveret på mødet). Dataanalyser til brug for arbejdsgruppens spørgsmål udføres af Miljøcenter Aalborg (Bjarne Aabrandt) og Aalborg Kommunes vandløbsafdeling. Det foreslås også, at Bjarne Moeslund udarbejder et notat med spørgsmål og svar. Arbejdsgruppen kan beslutte om notatet redigeres til en pjece og/eller arbejdsgruppen afslutter sit arbejde med et offentligt møde.

Der var almindelig anerkendelse af Bjarne Moeslunds kompetencer og tilslutning til ideen om en arbejdsgruppe og udarbejdelse af et notat om problemstillingerne omkring åen.

Efter drøftelse af deltagerkreds får arbejdsgruppen følgende sammensætning:

Fem lodsejere

Nordjysk Lystfiskeriforening, 1 person

Sammenslutningen af Sports- og Lystfiskeriforeninger ved Lindenberg Å, 1 person

Danmarks Naturfredningsforening, 1 person

Danmarks Jægerforbund, 1 person

Miljøcenter Aalborg, 1 person

Aalborg Kommune, 2 personer

Rebild Kommune, 1 person

Bjarne Moeslund, Orbicon

TILMELDING: Deltagerkredsen skal tilmelde personer til arbejdsgruppen til Gustav Schaarup, der træffes på 9931 2274 eller email: gus-teknik@aalborg.dk (er aftalt for de fleste organisationers vedkommende).

Arbejdsgruppen påbegynder arbejdet i januar/februar 2008. Der påregnes tre eller fire møder.

Arbejdsgruppen afgør selv om arbejdet eventuelt afsluttes med et offentligt møde eller fx udgivelse af pjece.

Sideløbende med denne arbejdsgruppe er Bjarne Moeslund, Orbicon, bestilt til at gennemføre en undersøgelse af forskellige grødeskærings indvirkning på vandløbskvalitet, habitatnatur og potentiel habitatnatur i projektområdet. Herunder en diskussion af modstridende naturinteresser og direktivforpligtigelser.

Ad 5)

SPARC-projektet om inddragelse af lodsejere og brugere i sikringen af ådalens natur afsluttes i sommeren 2008.

Det besluttedes at lade stå åbent hvorvidt, der skal afholdes endnu et møde med denne deltagerkreds.

Arbejdet med sikring af ådalens natur fortsætter efter tidsplanen fastlagt for opfyldelse af NATURA 2000- og vandrammemål.

Ad 6) Intet.

På mødet fremkom en række udsagn fra organisationer og lodsejerrepræsentanter. En stor del handlede om åens tilstand og vedligeholdelse, som vil blive genstand for behandling i arbejdsgruppe og notat.

En del af udsagnene faldt tillige på tværs af dagsordenpunkterne. Der refereres derfor her i stedet nogle af nøgleudsagnene fra organisationer og lodsejerrepræsentanter:

Sammenslutningen af lodsejere:

- 70% af åens vandføring er grundvand.
- Strømrændeskæring principielt fornuftig. Pindesvineknop fortrænges.
- Når der ikke skæres i større bredde end aktuelt, kan vandet simpelthen ikke komme væk.

Lystfiskerne:

- Forholdene i åen skal uden diskussion forbedres.
- Iltforholdene er en afgørende problemstilling, der skal belyses og gøres noget ved. Fiskene bliver væk. Iltsvind udgør en barriere for fiskelivet.
- Gode tiltag som udlægning af gydegrus mister betydning ved forhøjet vandstand i åen.
- Der er forhøjet vandstand på hele strækningen Nybro til Håls Bro.
- Vandstandsforøgelsen er helt op til 85-90 cm når det er værst.
- De fysiske forhold er ringe i den øvre del af åen.
- Strømrændeskæring er god vedligeholdelse.
- Der er behov for ændring af regulativ og vedligeholdelse.
- (Per Schaap) Fødevareregionen kan evt. bidrage med belysning af sygdom og mærkningsproblematikkerne for græssende dyr.

Naturfredningsforeningen:

- 98% af landets vandløb er regulerede. Der er behov for at føre vandløb tilbage til naturtilstand. Det fordrer samarbejde.
- NATURA 2000- og vandrammemål skal nås. Det er en fælles opgave.
- Der er problemer med P-tab til vandmiljøet.

- Grødeskæring afgørende for artssammensætning af vandplanter. Ændring af artssammensætningen tager tid. Det er et langt sejt træk.
- Danmarks Naturfredningsforening og lystfiskerne bør have fælles mål.
- Til afgræsning anbefales store fenner.
- Der bør søges inddraget købere til kød.

Landboforeningerne:

- Opbakning til formidling og initiativer omkring afgræsning.

Friluftsrådet:

- Efter friluftspolitisk handlingsprogram har hensyn til naturen forrang. Indgreb kan dog være nødvendige. Konkret i ådalen kan det være nødvendigt at lade naturen (og vandet) råde.
- NATURA 2000-mål afventes. Derefter kan regulativet ændres.
- Der kan være behov for at fastsætte mål for sejlads og fiskeri.
- Grønne partnerskaber kan måske finansiere aktiviteter i dalen.
- Der findes måske "ko-entreprenører", der vil sætte dyr ud på andres arealer.

Referent: John Mønsted Jensen